

Мобилно видео

Проф. Владимир Михайлов

Ще започна с едно сравнение в исторически план, на което попаднах случайно и което не е много ласкателно за нас като нация. През 1824 г. умира английският поет Джон Байрон. Същата година излиза от печат „Рибният буквар” на Петър Берон. Англия загубва най-големият си поет-романтик, ние започваме да се учим да сричаме по буквара на Петър Берон...

Днес сме 2010 г. Не знам дали, сричайки, за 186 години успяхме да се изравним в литературен план с английската поезия, но със сигурност по отношение на мобилните телефони сме на равна нога не само с Англия, но и с всички останали цивилизовани страни. Дори по непрекъснато говорене мисля, че ги изпреварваме – започваме да дърдорим още от къщи, продължаваме в маршрутка, за да завършим разговора в коридора на седми етаж на втори корпус.

Байрон е наричал себе си гражданин на бъдните поколения, ние пък можем да се наречем телефонните граждани на сегашното поколение. И като телефонни граждани на света имаме уникалния шанс за първи път в нашето медийно битие на българи да бъдем в еднаква стартова позиция за усвояване като съдържание на новото средство за масово-индивидуална комуникация. Винаги сме изоставали жестоко – първият вестник “Relation” е издаден през 1605 г., нашият „Български орел” е от 1846 г. и то отпечатан в Лайпциг; радиото е открито през 1895 г., у нас заработва през 1929 г.; редовни телевизионни предавания се излъчват в чужбина от 1935 г., Българската държавна телевизия започва своята дейност през 1959 г. Едва сега, с мобилната телефонна комуникация, се изравнихме със света в медийно отношение.

За да бъда по-точен ще кажа, че изравняването е само в общ план, тъй като в една Южна Корея, която е признато водещата държава в мобилните телефонни услуги, студентите, например, си плащат маршрутка или таксито с помощта на своето телефонно апаратче, а после пак с него се регистрират на входа на университета, за да може южнокорейският проф. Михайлов да разбере колко и какви студенти ще завари в аудиторията и съответно да реши как да си построи лекцията. Или ако количеството и качеството на заявите се студенти не му допадне, по обратния телефонен път да ги уведоми, че е по-добре да отидат в кафенето. Разсъжденията ми сигурно звучат като сцена от филма „Аватар”, но високо технологичните компании “Samsung” и “LG” в Южна Корея правят всичко възможно тази страна да се превърне в действителен полигон за реализиране на мобилното бъдеще.

Да се върна обаче на нашите български позиции в усвояването на мобилната телефонна комуникация като съдържание. С какво в момента сме изравнени с другите държави и къде можем да дадем своя световен принос. Не иронизирам със „световния принос”, защото ние вече сме реална част от глобалната медийна действителност и с помощта на съвременните технологични връзки всеки от нас

може да се впише сред откривателите на новото съдържание за модерните дигитални медии.

До този момент журналистическите и по-общо телевизионните прояви върху екраните на мобилните телефони в България се заключават основно в получаването на новини чрез абонамент от БТА, също от вестниците „24 часа“ и „Труд“; във визуално и текстово участие в информационните емисии на големите телевизии чрез изпратени от мобилните телефони снимки или видео, придружени с кратка кореспонденция; в спорадичното гледане на филми; в пускането на SMS-и за участие в журналистически анкети и други подобни. Всичко това обаче, както у нас, така и по света, продължава да бъде само експеримент, пробване на почвата, а не цялостен проект за „журналистика на мобилния телефон“, да го наречем. Търси се упорито, настоятелно, във всякакви посоки. Нещо по-завършено се очертава по линия на актуалната днес „гражданска журналистика“, в която с помощта на блоговете всички сме журналисти. Появата на моблоговете по мобилните телефони, появата на Туитър, ни прави всички да бъдем пък мобилни журналисти в едно мобилно информационно общество. Изобщо във вихъра на промените откритията за оригинален пълнеж на явно най-масовото средство за комуникация, каквото е в съвременieto ни мобилния телефон, могат да дойдат отвсякъде. Важното е да бъдеш първи, при това в точното време и на точното място.

Какво измислих аз, за да бъда първи? Започнах оттам, че се занимавам с телевизия от дълги години, т.е. силата ми е там, и че живея в България. След това случайно попаднах на сп. „Streaming media magazine“ в неговия пролетен брой за 2010 г., т.е. последният излязъл брой. Там бяха очертани трите технологични тенденции за 2010-а – хай дефинишън, ширококолентовата безжична връзка и мобилното видео. Естествено, във връзка с нашата конференция, ме заинтригува мобилното видео. Поразрових нещата, свързах мобилното видео с мобилните телефони, съобразих се с българската действителност и ето как построих моята идея за оригинално телевизионно използване на малките екранчета в движение по всяко време на денонощието от всеки едни от нас.

Ще създам като начало компания, която трябва да има грижата да въведе по-бързо в страната ни приетия през 2008 г. от Европейския съюз официален стандарт DVB-H за технологично уеднаквяване на мобилната дигитална телевизия в Европа. Съответно моята компания ще поощри търговските организации да внесат и продават достатъчен брой мобилни телефонни апарати с този стандарт за масово ползване. След като захраня пазара, ще премина към същинската моя работа – съдържанието.

Естествено, че няма да споделя сега изцяло ноу-хауто си, ще открия само три от програмните ми предложения по линия на журналистиката, по линия на децата и по линия на филмовото развлечение.

По линия на журналистиката ще институционализирам все по-разширяващата се мрежа от моблогове в посока на стабилна „гражданска журналистика“ под егидата

на моята компания. При нас всеки ще бъде сигурен, че гласът му ще има стойност при разрешаване проблемите на неговото поколение.

По линия на децата ще обърна внимание на първо място на най-малките. Под рубриката „Сънчо” привечер ще излъчвам филмчета за лека нощ, деца. Това отношение към децата има телевизионни традиции в България, а и достатъчно произведена продукция, която докато започнем собствено производство, можем да закупим от Българската национална телевизия.

По линия на филмовото развлечение ще започна с излъчването на кратки филми от немия период на киното. Първите камери не са побирали повече от 17 метра филмова лента, което означава, че са се снимали филмови произведения до една минута. А този кратковременен формат е идеален за гледане в движение от екрана на мобилния телефон, да не говорим, че смешно подскачащите фигури от немите филми и до ден-дневен се радват на успех сред телевизионните зрители. Няма нужда и от превод нито с надписи, нито с дублаж, което е много трудно за възприемане от малките екранчета. Изобщо нямото кино е един феномен в историята на кинематографа, който мнозина изследователи (аз съм между тях) продължават да смятат за единственото истинско екранно изкуство. Големият кинотеоретик Рудолф Арнхайм има чудесна мисъл по този повод: (цитирам) „Нямото кино още съществува, макар вече да го няма”. И да добавя накрая на този пункт, че от комерсиална гледна точка немите филми са изгодни за моето мобилно видео, защото са минали вече 70 години от тяхното създаване и са паднали авторските им права.

Съзнавам, че осъществяването на моята идея за мобилното видео е определено рисково начинание. Рисково по отношение на намирането на първоначалните капитали, рисково по отношение на привикването на хората към подобен вид аудиовизуална комуникация, рисково по отношение на заплащането на видяното от всеки зрител. Рисково начинание, но пък ужасно примамливо като творческа задача. И отговарящо точно на мобилното телефонно време, в което живеем.

Следователно заслужава си да се опита. Най-малкото да припомня, че печели този, който е първи. А мнозина напират да са първи. С огорчение забелязах, например, че докато пишех доклада си, БНТ въведе на своя сайт кратък вариант в 100 секунди на всекидневната си емисия „По света и у нас”. Точно за моето мобилно видео. Ето, че в нещо вече няма да съм първи. Макар че, не се знае, защото те правят емисията със старото си мислене като за голямата емисия, без да се съобразяват с новото мислене на притежателите на телефонните апарати.